

EDINOST

Posamezne številke po 6 vin, zastare 10 vin. Oglaševanje v širnosti ene kolone. Cene: oglaševanje v širnosti ene kolone po 10 vin; osmrtnice, zalivke, poslanice, vabilne, pozivnice, razpisne, ...

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRILSKO.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se razglasi: Na fronti Zuerikana-Odesa so bile zopet pregovorne sovražne tolpe.

Na italijanski fronti je mestoma večidel topovski ogenj.

Načelnik generalnega štaba NEMSKO.

BEROLIN, 11. (Kor.) Veliki glavni stan javlja: Zapadno bojišče. — Topovski in mlinovsko delovanje je ožvežalo večer na več kraji. Zivahno polzvedovalno delovanje se je nadaljevalo. Lastni oddelki so prodrli na več točkah fliške fronte, v okoliščini Armentieres in na zapadnem bregu Moze v sovražne postojanke in privredili s seboj več ujetnikov in strojne. Pri neki nemški akciji severozahodno Reimsa je zopet delovala v zadnjem času že ponovno opazovalnica opazovalnica Francozov na katedrali v Reimsu. Stotnik Tuttschek in poročnik Wüsthoff sta izvojevala 37. nadporočnik Betzke 29. letalsko zmagovo.

Vzhod. Sovražne tolpe severozahodno Kijeva in pri Rjadsefu so bile razpršene.

Na drugih bojiščih nič novega.

BEROLIN, 11. (Kor.) (Večerno poročilo.) Prvi generalni kvartirnoještter pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 9. (Kor.) Po topovskij pripravi je neki nemški napadni oddelki prodri v sovražne jarkove v kolonu Černe, severozahodno Rapača, in privredili s seboj več francoskih ujetnikov in 2 streljca. Ta napad je izvalil živahno topovsko streljanje na obeh straneh. Zapadno Makova so pregledale naše čete neki francoski oddelki. Močan angleška patrulja, ki se je ob izlivu Krume skušala približati našim postojankam, je bila krivno odbita.

TURSKO.

CARIGRAD, 10. (Kor.) Glavni stan poroča: Palestinska fronta: Dne 9. marca je vladalo skoro na vsej fronti živahno bojno delovanje, ki je dovedlo deloma do srčnih bojev. V okoliščini El Katra, Ber Rime in Nebil Sateba je prišlo do bojev v srednjem ozemlju, tekem katerih so se naši oddelki na ukaz, bojujoč se, izognili resnim bojem. Dalje vzhodno so bili že v pretekli noči polzvedovalni suhi odbiti v boju z ročnimi granatami. Zgodaj zjutraj se je pričelo močno sovražno topovsko streljanje na velikem delu fronte, ki mu je kmalu sledil napad. Sledilo je glavno postojanko umaknjenim se sprednjim oddelkom, je zasedel sovražnik njihovi postojanki. Atar in Silvad. Severno Jabrudu so bili izvršeni močni napadi sovražnika preko Burd Berdavlja. Bili so vsi odbiti s težkimi izstrelki sovražnika. Glavni sovražni napad je bil izvršen na višino postojanke Tell Asre. Šestkrat je menjala ta postojanka v srčnih bojih lastnika. Končno je ostala po junaški brambi v naših rokah. Na levem krilu naše zapadno jordanjsko fronte so se vršili že ponoči patruljni boji, pri katerih smo ujeli enega častnika, enega podčastnika in 6 mož. Zjutraj izvršeni sovražni napadi so bili vsi gubeonosno odbiti. Vse postojanke so ostale v naših rokah. Tekom dneva živahno letalsko delovanje. — Na drugih frontah nič posebnega. Pri prodiranju proti Erzerumu so bili naši sprednji oddelki zapadno Hilde napadeni od Armencev, ki so bili z lahkoto izgubonosno odbiti. — Uparniki v Hedžasu so doživeli občuten poraz. Potem ko so bili že 6. t. m. poraženi pri Tuvano, so bili večeraj s težkimi izstrelki poginani dalje proti jugu v smeri Sotaka.

SOVRAZNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

10. marca. — Od Stelvia do Brente zmeren topovski boj in živahno patruljno delovanje. Sovražni oddelki pri Monte Covedale in smučarji na Tanabu so bili poginani v beg. V dolini Posine so naše čete dravno nadlegovale sovražne postojanke in prisilile sovražne patrulje, da so se umaknile. Od Brente do morja od časa do časa manje srditosti topovsko streljanje.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 11. (Kor.) Naši podvodniki so potopili krog Anglije zopet 18.000 ton.

STOCKHOLM, 10. (Kor.) »Aftonbladet« poroča: Neka iz 9 volnih ladij obstoječa eskadra je šla v četrtlet mimo Bergena. V petek je prispelo možno brodevoje torpedovke pred Sognford. Narodnost eskadre ni navedena.

Iz ruskih tajnih dokumentov.

Rusko - romunska poročila.

DUNAJ, 10. (Kor.) Ruski tajni dokumenti, ki jih objavlja sedaj ruska vlada v posebnih zvezkih, vsebujejo v zvezi k rusko - romunsko vojaško pogodbo iz l. 1916, ki se glasi:

V dopolnitev zvezne pogodbe z dne 17. avgusta 1916 med Rusijo, Francijo, Britanijo in Romunijo se zavezuje Romunija, da vpohtiče vse svoje pomorske in kopne sile in da napade Avstro-Ogrsko do 28. avgusta 1916 (8 dni po avlonski ofenzivi). Ofenziva romunske armade naj se prične na dan vojne napovedi. Od trenutka podpisa predložene pogodbe in tekem mobilizacije in koncentracije romunske armade, mora razvijati ruska armada na vsej avstrijski fronti v svrhov zasiguranja romunskih operacij čim energičnejše delovanje. Od 25. avgusta 1916 dalje naj rusko brodevoje varuje pristanišče v Konstanzi in prepreči vsako izkrcanje sovražnih čet na romunski obali in v ustju Donave. Romunija priznava s svoje strani ruskemu brodevoju pravico, da se poslužuje Konstanze kot vojno pristanišče in da oskrbuje primerne odredbe proti sovražnim podvodnikom. Ruske vojne ladje, ki se poslužujejo Donave v zaščito svojih operacij ali tudi za podpiranje romunske armade in romunskemu brodevoju, so podrejene romunskemu vrhovnemu poveljstvu in morajo operirati na tej skupni z romunskimi monitorji. Rusija se zavezuje, da odpošle tekem mobiliziranja romunske armade dve pehotni in eno konjeniški diviziji v Dobrudžo v svrhov skupnega gibanja proti romunski armadi. Entente vlasti se zavezujejo, da prično odločno ofenzivo pri Solunu vsaj 8 dni pred pričetkom romunskega vojaškega delovanja, da se tako

olajša mobilizacija, in koncentracija vseh romunskih bojnih sil. Ta ofenziva se prične 20. avgusta 1916. Romunske in ruske čete operirajo v priscipu svoja lastna poveljstva, ločene operativne paze in popolno neodvisnost pri izvedbi lastnih operacij. Demarkacijska črta med obema armadama gre od Donarvate preko Bistrice in dolin rek Sajo in Samoča v Dobročin. Romunske operacije bodo imele za glavni cilj prodiranje skozi Sedmograško v Budimpešto, v kolikor bo dopuščal to položaj južno Donave.

Nov letalski napad na Pariz.

BEROLIN, 11. (Kor.) Wolffov urad poroča: Kljub zadnjemu kazenskemu napadu na mesto Pariz so sovražni letalci vnovič napadli mirna nemška mesta daleč na vzhodnem pasom. Zagrožena kazen je bila izvršena predčerašnjem ponoči. Mesto Pariz je bilo zopet cilj naših povračilnih odredb. Odgovarjajo zločinskemu zadržanju naših nasprotnikov je bil napad izveden še z večjo silo in močjo, kakor prvi. Skupno je bilo zmetanih na Pariz 2700 kg bomb.

Nemška protestna nota proti konfiriranju nemških Baltov.

BEROLIN, 11. (Kor.) Nemška vlada je dne 8. t. m. brezčlunim potom opozorila rusko vlado na to, da je bilo 450 Baltov iz Jurjeva (Dorpat) in Revala in 130 Baltov iz drugih livonskih mest odvedenih v svrhu prepeljave v Sibirijo. Prevoz je bil izvršen v živinskih vozovih s certifikati zavoda Smolni. Nemška vlada je protestirala proti tej odredbi in zahtevala takojšnji povratek konfirirancev. Prisednik ljudskega komisarja za vnanje stvari in Petrogradu je na to odgovoril imenom ruske vlade, da je že ukrenjeno vse potrebno, da se dotičniki vrnajo v domovino.

Nemški tisk in ukrajinski poslanik.

BEROLIN, 11. (Kor.) Kakor poroča »Norddeutsche Allgemeine Zeitung«, odputuje danes za Finsko imenovani poslanik, baron Bruck, na Finsko. Za začasnega zastopnika pri ukrajinski vladi imenovani poslanik izven službe, baron Stumm, odputuje danes v Kijev.

Vprašanje finske dinastije.

BEROLIN, 11. (Kor.) Vest, da je princ Oskar pruski dedičen za vladarja Finske, so popolnoma izmišljene.

Za združevanje Karelije s Finsko.

STOCKHOLM, 10. (Kor.) Odposlanstvo iz Karelije se je podalo v Vazo, da predloži prošnjo za združevanje Karelije s Finsko.

Francija odklonila Kamenjeva kot ruskega poslanika.

KRISTIANIA, 11. (Kor.) Kakor poročajo listi, je prišel večeraj Kamenjev na povratku iz Anglije v Bergen, ker mu je francoska vlada zabranila vstop na francoska tla, kjer naj bi zastopal vlado boljševikov.

Letelec Bülike padel.

BEROLIN, 11. (Kor.) Letalski nadporočnik Böcke je v letalskem boju padel.

Novo nemško vojaško posojilo.

BEROLIN, 11. (Kor.) Rajstazu je bila predložena resolucija o zakonskem načrtu glede novega 15 milijardnega posojila.

General Danglis — generalissimus grške armade.

ATENE, 10. (Kor.) Agence Havas javlja: Vojaški poblaščenec generala Danglisa je naznanil, da je kralj izročil vrhovno poveljstvo nad grško armado generalu Danglisu. Generalissimus je izrazil prepričanje, da bo grška armada vnovič zmogovita skupno z velikimi zavezniki, ki se bojujejo za pravico, svobodo in človečanstvo.

Ameriški vojni minister v Franciji.

PARIZ, 10. (Kor.) Vojni minister Združenih držav v Baker je prišel danes s štabom, obstoječim iz 7 oficirjev, na krovu neke ameriške oklepne križarke v neko francosko pristanišče. Jutri se sestane v Parizu s predsednikom Poincaréom in ministrskim predsednikom Clemenceauem.

Gradnja ladij v Ameriki.

WASHINGTON, 10. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Meseca februarja je bilo zgrajenih 17 ladij, skupno 121.000 ton. Po uradni cenitvi bo zgrajenih meseca marca 23 ladij, skupno 188.000 ton.

Španska kabineta kriza.

MADRID, 10. (Kor.) Garcia Prieto je definitivno odklonil sestavo kabineta.

MADRID, 10. (Kor.) Pri odhodu iz kraljeve palače je izjavil Garcia Prieto, da obstoja kabinet iz istih ministrov, kakor dosedaj.

Krekovo slavje.

Na naši nedeljski proslavi naše jugoslovanske misli, posebej v dr. Janezu Ev. Kreku, je državni poslanec dr. Otakar Rybář, izpregovoril, navdušen pozdravljem, tako-le: Ze stoletja in stoletja stezajo naši sosede na jugu in na severu svoje grabežljive roke po jugoslovanskih deželah.

Celo v tistih težkih časih, ko je Jugoslovanci in dan stal na krvavi straži na južni svoji meji proti turški nevarnosti in tvoril živ zid, za katerim se je mogla mirno razvijati ostala Evropa, izražljali so njegovi gospodarji in sosede na severu svoj srečni položaj v to, da so hlabro a pahljevo jugoslovansko ljudstvo gospodarsko izsesavili in nacionalno umlevali.

Dolugo za dolino so nam potujčili, od Donave, do kamor je segal nekdanj naš narod, potisnili so ga skoraj do Drave in naposled so nam ugrabili nekdanje naše središče, naše središče in največje narodno svetišče, starovalno gosposvetsko polje, na katerem je v starih časih slovenski kmet vstopičeval v slovenskem jeziku svojega vojvode.

Ako se je bilo potem potujčevanje nekoliko ustavilo, začelo je v zadnjih petdesetih letih delovati z novo silo. Raznarodovalni vpliv tujeja kapitala; združen in zredno rastoči mlajši nemški, a žalilob ne modernomisleče državne uprave, vseskal je našemu narodnemu telesu še huje rane nego brutalna sila v starih časih.

Pogled na naše severne meje nam to pokazuje. Na Stajerskem naše število ne narašča, na Koroskem pa celo pada vsakih deset let za 10.000 duš.

Z očitnim zadovoljstvom so naši narodni nasprotniki opažali naše nazdovanje; upali so za trdno, da ni več daleč tisti dan, ko preko naših grobov dovršijo zgradbo nemškega mosta do Adrije.

Naš odpor je bil, slab, kajti le majhno je naše število in naše gospodarstvo je v odvisnosti od tujeja kapitala. Taji podmetnik, tuji delavec je vedno bolj izpodiral domačina, za katerega domača zemlja ni imela več dovolj kruha. Trumoma se je domače ljudstvo selilo v kmetijsko industrijalne kraje in celo v daljne Ameriko.

Največ je je slabil našo odporno snago domači razdor, ki je najbolje siše stavljal v službo strankarskih, namesto splošno narodnih interesov.

V takem stanju nas je zatekla svetovna vojna. Razkosane in razprte našel nas je najusodepnejši moment našega znanstva.

S tem večjo enodušnostjo in veseljem pozdravili so ga panjermani in vsi tisti, ki se zavestno ali nezavestno udajajo njihovi ideologiji.

Prepričani so bili, da je prišel tisti že dolgo zaželjeni trenutek, ko jim bo mogoče zadati jugoslovanstvu, zlasti pa avstro-ogorskemu, zadnji smrtni udarec.

Začel je proti nam uničevalen boj, kakor je enakihi le malo videla zgodovina človeštva. Vsako sredstvo je bilo dobro, vsako dovoljeno.

Z najsirovejšimi nasilstvi, z ostudnim obkroženjem in ovađustvom, z internacijami in konfiracijami, s proskribicijami in brezčlunim odkritu in hinavsko zavratno preganjali so naš narod, začeni tam od murskega polja v zeleni Stajerski in od dravske doline na Koroskem preko Kranjske, Primorske in Hrvaške tja doli do kršne Dalmacije, Bosne ponovne in junaške Hercegovine, brez razlike vere in političnega prepričanja, duhovnike in posvetnjake, inteligenco in mlado, pristohega kmeta in delavca, staro in mlado, moške in ženske.

In tedaj, v pričlo tega peklenkega sovraštva in besnenja, se je v srcih tega mučenega ljudstva vedno bolj in bolj utrjevalo spoznanje, da ni res, da nas vera loči, da ni res, da nas pismo loči, da ni res, da nas ime loči, temveč da smo eden, eden, eden po krvi in po mržnji skupnih naših sovražnikov.

Njihovo sovraštvo nas je naučilo, da se moramo združiti. Čim večja je njihova mržnja, tem silnejša mora biti naša medsebojna ljubezen.

To spoznanje se je širilo bolj in bolj, a ni smelo še na dan.

Se nas je kakor težka mora tlačil brezobzirni in neumisljeni absolutizem, gospodstvo sablje in birokracije.

Toda dnevi krutega reakcionarstva so bili steti. Padel je Stürghk, prišla je ruska revolucija. Svež, oslobodilni veter je zapihal po Evropi in zlasti tudi pri nas.

Oživel je zopet upanje v boljšo usodo; čutili smo, da nam je treba le ene odrednice besede, in vse v narodu drmeajoče sile bi se združile v noj za en cilj, za en ideal, za idejo narodnega edinstva in svobode.

In usoda nam je bila milostna. Imeli smo moža, ki je o pravem času našel pravo besedo, ki se je visoko povzdignil nad vso malenkostno mitost in pokazal svojemu narodu pot v srečnejšo bodočnost.

Ta mož je bil dr. Ivan Evangelist Krek.

Velike so zasluge, ki jih ima ta mož za svojo stranko, kateri je bil duševni vodja, organizator in agitator, govornik in znanstvenik; velike so za službo, ki jih ima za slovenski narod sploh. Iskreno je ljubil svoj narod. Neupogljiv je bil v boju za njegove pravice, neutruđljiv v skrbi za njegov gospodarski napredek, zlasti s pomočjo združništva.

Velesazilno je bilo njegovo delovanje za trepeče sloje, za katerih potrebe je imel bistro oko in gorko srce. Neustrašno je vedno pojokal, da skrb za revne in tlačane ni vprašanje milosti, temveč postulat socialne pravice.

Velike so vse te zasluge, no največjo hvaloznost dolžuje dr. Kreku Jugoslovanstvo.

Jugoslovanska ideja, ideja narodnega edinstva jugoslovanskih plemen ni nova. Vsi političnejši duhovni med Slovence, Hrvate in Srbe, prvotniki in pesniki, so se zanjo navduševali. Zeceli so si združitev mislili več ali manje le na lezikovno, na kulturno edinstvo.

Krek je temu polzvestvemu in podzavestnemu stremljenju po združevanju dal trdo podlago; iz samnjavega ideala nam je napravil realen politični program, orodje za zgradbo in orožje za branbo našega lastnega doma.

Ta program je majniška deklaracija. Jasno in odločno je povedal vsem oportunistom in plašljivcem, da naš narod noče več biti odvisen od milosti drugih narodov, temveč da hoče biti suveren na svojem ozemlju, da mu je za njegov obstanek in razvoj potrebna lastna državnost.

V realno politično formulo je Krek prekal pesnikove besede:

»Prost mora biti, prost moj rod, na svoji zemlji svoj gospod!«

Krekov program je jasen in jednostaven: daje cesarju, kar je cesarjeva, a zahteva za narod, kar je narodovo.

Ta program pa je tudi vzlet iz duše našega naroda. Zato ga je narod takoj razumel in se ga oklenil z brezprimernim navdušenjem.

Našli so se sicer sebičevci, katerim gre lastna korist nad narodovo pravico, naše so se tudi podle duše, ki za judenje plačilo izdajajo svoj narod in ga hočejo še naprej držati v nemškem in madjarskem suženstvu; no narod je te nevrdenže že spoznal in bode z njimi obrčunal.

Krekov spomin pa je narodu svet; od Drave do Drine, od Soče in Adrije do Donave, blagoslavljaja ga ves naš troimski narod. V njegovo blagovestje veruje, veruje trdno in neomalno, kakor je veroval dr. Krek; v njegovem imenu, za njegovo idejo prenaša trpljenja in preganjanja, prepričan, da je pot, ki nam jo je on pokazal, prava.

In to pot hočemo iti vsi, četudi znanja, da je dolga in težavna; zvezda vodnica pa nam bo Krekovo ime, vodnica in tolažnica v teh težkih dneh, ki so priliči na naš narod.

Grozna osoda ga preganja; strašne in krvave so žrtve, ki jih od njega zahteva vojna.

No narod ne opupava; s pesnikom vzklika:

»Ko v steno valovje usode vihar ob me se zagane; a duk se ponosni ne vklanja; Ti stremi me moreš, podrti nikdar, usode sovražne besneči vihar!«

Pogumno gleda naš narod, gledamo vsi v bodočnost.

Iz krvi naših padlih junakov mora nam vskliti novo življenje. Spolina na nje, na solze naših vdov in sirot, na trpljenja naših mučencikov mora v naših srcih vzbuditi nezlomljivo voljo, da ne odnehamo, dokler ne pridemo do cilja, da ne odnehamo, dokler iz goristič in razvalin širom naše domovine ne vstane nov dom, dom svobode in narodnega edinstva. Tedaj se uresniči besede našega pesnika ki se jih sedaj toliko citira:

Ne bo nas več tujcin teptal, ne tlačil nas krvavo; naš rod bo tu gospodoval, naš jezik, naše pravo! Pod našo streho tuj rod, naj gost nam bo, a ne gospod; Mi tu smo gospodari in Bog in naši carji!

Trst se ni dolgo pripravljala na proslavo dr. Krekovega spomina. Pobuda je prišla spontano, in prav tako spontano, po onem trenutnem navdihnenju, ki je, rekli bi, prav posebna last naš tržaških Slovencev in vseh ostalih naših Jugoslovancev, se je sestavil načrt te proslave, in tudi izvedel prav tako. Sodelovale so naše najboljšie moči: a tu moramo reči, da je bilo zopet vse v duhu onega dr. Kreka, ki ni priznaval nikdar, kjer je šlo za vprašanja, od katerih naj bi vsaj narod imel svoj hasek, prav čisto nobene razlike med spodaj in zgoraj, med bolj in manj, temveč je videl v vsakem sinu našega naroda bistveno sestavino naroda, brez katerega narod ni popoln, torej sestavino, ki mu je neobhodno potrebna za njegovo življenje, njegov razvoj, njegov procvit. Dr. Krek je bil demokrat v najpristnejšem pomenu besede, in kako naj bi tržaška jugoslovanska demokracija drugače praznovala njegov spomin, nego popolnoma in izključno demokratično.

Med ljudstvom, ki je v nedeljo do zadnjega prostorka napolnilo največje tržaško gledališče, je bilo vseh slojev, vseh razredov našega tržaškega jugoslovanskega prebivalstva. Nobene razlike, nobenega razlikovanja. Bili smo že prej taki, a lopovi bi bili na svojem lastnem narodu, če bi tudi le skušali biti danes drugačni!

In spored naše slavnosti! Izvajali ga niso posamezniki, izvajalo ga je tržaško Jugoslovanstvo! Vse je sodelovalo, kar je čutilo sposobnosti za to, vse je prispevalo, da se doseže edinstveni smoter: poklon velikemu duhu velikega našega prvega Jugoslovana, vreden njegove veličine. Pa je tudi bil spored tak, da je sam po sebi moral dovesti do logičnega zaključka, katerega je naš Joža Lovrenčič tako pomembno izrazil v svojem »Vstajenju«: »Bodi pozdravljena, bodi proslavljena, Mati, v svobodi zlati!«

»Zvezda mila je migljala in naš rod vodila je, toda, oh, za goro tone. Tako je že skoraj zatolnala naša zvezda, naša svetla zvezda bratstva in edinstva med jugoslovanskim narodom. Brat se je dvigal na brata, nahujskan po požrešnem tuju, kateri je raztezal svoje grabežljive kremplje po naše lasti, po dedščini, ki so nam jo zapustili naši pradedje. Svetovna vojna, in ne ona sama, nam je zadajala udarec za udarec, in bili smo — po večje odkritu — pred določenim nam poginom. Tedaj pa se je izvil iz duše našega tlačeneja, krvavo trpčnega, od skrda, iz najostreje pritiskane naroda klic: »O, pridi, zvezda naša pridi, jasne v nas upri oči! Naj naš dom te zopet vidi, zlata zvezda srečnih dni!« A prvi je bil, ki se mu je ta klic izvil iz prsi, On, čigar slika se je pojavila našim očem, ko je njegov tovariš v boju, naš Rybář, očrtal v krepkih, brezobzirno odkritih besedah vse eno naše gorje, ki so ga stoletja izlivali po nas naši sosede, naši valpti, naši mučitelji. Da, bila je res to slika, živa slika naših želja, našega kyprenja po dosegi našega največjega ideala, živa slika one naše neomalne volje za dosego ideala, katerega nam je v vsem njegovem silanju in vsji njegovi mrki grenkobi postavil pred oči naš Krek. Vemo, da je dolga, dolga križeva pot preko Golgote do svobode, kamor so nas že devali; ali potem pa prihaja vstajenje, naše vstajenje v življenje, novo, naše življenje!

»Da objanem kamen — kamen oživi, da v goró zakličem — se mi oglasi; je svoboda, moje solnce, spi — vse bol, vso majbridekjo tugo v smrt določenega našega troedineja naroda je pesnik vložil v te besede. In ubili so nam svobodo, a silnovi našega naroda so pošli tja vun na tuje bojne poljane, da jo poiščejo, da jo pribore, da jo vrnejo narodu. Ali ktr, ki jo je lil in solzel naš narod, ni rdečija zama bojnih poljan; vzašla je v narodu jugoslovanskem silna, neupogljiva volja, ki hoče in, ker hoče, mora izvojevati narodu solnce, solnce svobode. Pa je vstal sin matere Jugoslavije in pokazal pot njenim sinovom od Mure od Drave, od Soče, od Save, od morja do Drine«, po kateri naj hodijo, da vrnejo svoji materi življenje, in ne samo življenje, temveč tudi — zlato svobodo! On pa, ki je nas ustvaril kakor listja trave, pol sveta podaril je sinovom Slavev, on naj čuje molitev našega naroda, molitev za svobodo našega troineneja in vendar enega edinega naroda, katerega ne bo on označati bolje nič drugega, kot ona divna naša narodna pesem, ki jo je zapel in jo poje Slovenec, Hrvat in Srb ob vsaki priliki, v žalosti in tugi, v veselju in radosti, ko vprašuje, kedaj pride ona zelena pomlad, ki je oktila gozdici in travnik, tudi naroda, ki je že skoraj obupal, saj mu je pomlad za pomladke le še bolj odpirala črni grob. In kakor je »pajleko dragi«, po katerem hrepeni srbska mladenka, tako daleč naj bi bilo tudi še ono kolo, v katerem naj bi zarajal vseukupni jugoslovanski narod v svoji novi svobodi! Zato naj pa vendar že osvane našega jugoslovanskega dneva žar, v kar nam pomagaj ti, Bože bratinstva!

Spored, kakor ga more le narekovati čista, jasna, za svojim prav tako čistim in jasnim smotrom stremčaja jugoslovanska duša. Niso to nove pesmi, ki bi jih bil ustvaril vesdanje krvi polni, a pozicije prazni čas, starejši, zvestarje iz našega na-

roda in src mož, ki so čutili, ki so prorokovali dobo, ki naj pride našemu narodu, dobo boljše bodočnosti, dobo naše zlote svobode! In nim se je pridružila češka pesem, kakor se pridružujejo naša stremljenja stremljenjem naših severnih slovenskih bratov.

Jugoslovanski Trst je kar najsvetaneje proslavljal spomin prvobornih jugoslovanske ideje, dr. Janeza Ev. Kreka. Slavje je bilo primerno tej ideji in vredno Njega, ki ji je, prihajajoči iz dna srca našega naroda, kjer je dremala in čakala Njega, prebuditelja, dal stvarno obliko. Naš narod se je oprjel te misli z vso svojo ljubeznijo, z vso svojo žilavostjo in vztrajnostjo, a mi tržaški Jugoslovanci smo jo slovesno proslavili za svojo v nedeljo. Sešli sm se po dolgih letih zopet v prostorih, namenjenih prosveti in zabavi naših sosedom, in iz teh prostorov je zaoril naš močniti klic daleč tja preko mej naše jugoslovanske domovine, na usesa onim, ki so nas že polagali v grob, da si te lepe naše domovine ne doma odvezli, da jo bomo mi Slovenci, Srbi in Hrvati, vedno in za večno bratje, znali obraniti vse in svojim potomcem!

In črna zemlja naj pogrezne teža, kdor odpada!

Razne politične vesti.

»Demokracija« o samodoločbi narodov in o jugoslovanski socialni demokraciji. Nova socialistična revlja »Demokracija« je priobčila »poslanico«, iz katere posnemljemo: Samoodločevanje narodov je prva in temeljna zahteva demokracizma in socializma. Narod je ona plodna celica, kamor mora polagati vsako gibanje svoja semena. Narod je oni okvir, ki edino v njem more danes posameznik razvijati svojo osebnost do najvišje stopnje. Mera, do katere je to možno, pa je dana v svobodi, ki v njej živi narod. Na današnji stopnji človeškega razvoja je predpogoj narodne svobode suverena narodna država z najširoko samopravo. Narodna država je predpogoj vsakega napredka širokih mas, brez nje ni mogoče na uresničevanje velikih idej demokracizma in socializma. Zato pojmuemo samoodločevanje narodov v tem smislu, da mora doseči vsak narod najvišjo sedanjno obliko političnega življenja — narodno državo! Suverene narodne države bodo šele tvorile temelj za svobodno federacijo narodov, ki bo izključevala izrabljanje slabših narodov s strani močnejših, da si potem ti ustvarijo in utrdijo svojo svetovni imperij. Svobodna federacija narodov je najboljši porok za ohranitev trajnega miru. Tako vsebuje ideja samoodločevanja narodov kal nove in širše državne ideje, ideje združenih svetovnih narodnih držav. — V imenu samoodločevanja narodov zahtevamo federalistično državno ujediničenje slovensko-hrvaško-srbskih ozemelj. Za uresničevanje te zahteve hočemo zastaviti svoje najboljšie sile. Da si izvujemo te elementarne predpogoje obstanka in napredka, je brezpogojno potrebno, da stopi vsak posameznik zavestno in odločno v boj za uresničevanje velikega ideala in da strnemo v to svrhu vse naše sile v tesno falango. Zato naštramo jugoslovansko deklaracijo v njenem bistvu za krepko zavestni čin jugoslovanskega življa, ki žnjim tolačimo vsemu svetu svojo zahtvo po osvoboditvi in državnem ujediničenju. — Vzgojevalno, pro

slovenska ozemlja svojemu imperijalizmu, da nas tako oropa vsake svobode ter uniči našo narodno individualnost. Iz tega izvzroka mora naše delavstvo izvoljevati se boj za narodni obstoj. Narodni boji socialni boj proti tujemu kapitalu in podjetništvu se strneta v eno in vsled tega je obrnjen naš razredni boj v prvi vrsti nazven, pri čemer pa je samoumevno, da je treba bojevati vzporedno razredni boj tudi na znotraj. — Razrednega boja pa ne poljujemo v tem smislu, da proletarijat premaga in podjarni nasprotnika, da najpopolneje zagospoduje nad njim in vsu družbo. Razredni boj gre marveč za tem, da izvzroka razlike, da uniči gospodstvo enega razreda nad drugim in nad vsu slovensko družbo. Razredni boj tvori sredstvo vsi demokratizaciji družbenega življenja.

Aprovizacijske stvari.
GOVEDINA ZA NEIMOVITE SLOJE.

Jutri, v sredo, 13. t. m., se prične prodaja govedine za neimovite sloje proti preščenju št. 13 izkaznice za nakup mesa in maščobe (z rdečo črto) in proti izročitvi izkaznic št. 28, serije a, b (tudi z rdečo črto). V četrtek, 14. t. m., se bo nadaljevala prodaja proti preščenju št. 13 izkaznice za nakup mesa in maščobe ter izročitvi izkaznic št. 28, serije c, d. Na vsako izkaznico se dobi 1/2 kg mesa. Prodaja se prične ob 7 zjutraj v naslednjih mesnicah:

- Sinigaglia, Barkovlje 41, Bin, Rolan 9, Puntar, Greta di Sopra, Bolle, ul. Salita di Greta 13, Trocra, ul. Commerciale 3, Paronitto, P. Caserma 4, Crisicchi, ul. Poste 16, Taverna, P. Pinterosso 4, Borgnolo, ul. Lazzaretto vecchio 52, Vattovaz, ul. Guzzinelli 5, Stabile, ul. S. Michele 5, Racchelli, ul. Piazza Piccola 2, Furlani, ul. Orogelio 4, Polacco, ul. Beccherie 47 (samo za žide), Fabbro, ul. Marije Tereze 41, Zadnik, P. S. Giovanni 6, Nichetto, ul. Torrente 39, Rumeiz, ul. Largo Santorio 2, Fontanel, ul. Amalia 32, Saulich, Kladin-Sv. Alojzij 668, Mornik, ul. Acquedotto 17, Zwetan, Sv. Ivan, Pangoni, ul. Giulia 18, Pensio, ul. Giulia 7, Ottonischer, ul. Molingrande 11, Malusa, ul. Parrini 13, Periatii, ul. Barriera vecchia 4, Depace, ul. Barriera vecchia 26, Krassnig, ul. Bosco 2, Jenco, ul. Istituto 4, Carmel, ul. Istituto 22, Marussich, ul. Settefontane (Rocol) 231, Polacco, ul. Settefontane 44, Pozzi, ul. Settefontane 1, Delavske zadruge, ul. Settefontane, Jenco, ul. Rigutti 5, Rizzian, ul. del Rivo 38, Rocco, ul. S. Marco 2, Comisso, Campo S. Giacomo 19, Culot, ul. Giuliani 23, Rizzian, ul. dell'Istria 76, Godina, Skedenj 50, Gatznig, Skedenj 138.

CENE:
Prednji deli z doklado . . . po K 8.— kg.
Zadnji deli z doklado . . . po K 8'80 kg.

Prodaja kuriva.

Oglje, 10 kg na rdečo izkaznico. Sv. Vid: št. 931—1180 (ob. št. 7) 12. 3. ul. Fabbri 8, št. 1181—1430 (ob. št. 7) 12. 3. ul. S. Tecla 4, št. 1431—1630 (ob. št. 7) 13. 3. ul. Tecla 4, (cena 84 vin. kg). — Staro mesto: št. 1226—1475 (ob. št. 7) 12. 3. ul. Artisti 4, (cena 84 vin. kg). — Novo mesto: št. 1051—1350 (ob. št. 7) 12. 3. ul. S. Zaccaria 3, (cena 84 vin. kg). — Stara mitnica: št. 972—1181 (ob. št. 7) 12. 3. ul. Solitario 10, št. 1182—1381 (ob. št. 7) 12. 3. ul. S. Maurizio, št. 1382—1482 (ob. št. 7) 12. 3. ul. Amalia 13, (cena 84 vin. kg). — Nova mitnica: št. 1701—1950 (ob. št. 7) 13. 3. ul. Acque 20, št. 1951—2150 (ob. št. 7) 13. 3. ul. S. Francesco 2, št. 2151—2650 (ob. št. 7) 12. 3. ul. Scussa 12, (cena 84 vin. kg). — Sv. Jakob: št. 3644—3753 (ob. št. 6) 12. 3. ul. D. Bramante 12, št. 3754—3903 (ob. št. 6) 12. 3. ul. Tesa 5, št. 3904—4023 (ob. št. 6) 12. 3. ul. Giuliani 12, št. 4024—4303 (ob. št. 6) 12. 3. ul. Olmo 9, št. 4304—4563 (ob. št. 6) 12. 3. ul. Conti 2, št. 4564—4649 (ob. št. 6) 12. 3. ul. S. 1—35 (ob. št. 7) 12. 3. ul. Salice 7, (cena 84 vin. kg). — Sv. M. M. zgornja: št. 542—599 (ob. št. 3) in št. 1—52 (ob. št. 4) 13. 3. Bivio 8, (cena 86 vin. kg). — Skorklja: št. 1—200 (ob. št. 8) 12. 3. ul. Carpinio 10, (cena 84 vin. kg). — Vrđela: št. 801—865 (ob. št. 5) 12. 3. Scoglietto 45, št. 866—1035 (ob. št. 5) 13. 3. S. Cillino 2, (cena 84 vin. kg). — Rojan: št. 761—957 (ob. št. 4) 12. 3. ul. Squero novo 15, št. 1—204 (ob. št. 5) 13. 3. ul. Squero nuovo 15, (cena 84 vin. kg).
Kok, 10 kg na rumene izkaznice. Staro mesto: št. 981—1180 (ob. št. 5) 12. 3. ul. Fornelli 1, št. 1181—1320 (ob. št. 5) 12. 3. ul. Cavazzini 3, št. 1321—1440 (ob. št. 5) 12. 3. ul. Madonna, št. 1441—1551 (ob. št. 5) 12. 3. ul. P. d. Forno 4, št. 1552—1741 (ob. št. 5) 12. 3. Fontanone 18, (cena 20 vin. kg). — Rocol: št. 121—328 (ob. št. 5) 12. 3. ul. Settefontane 250 (cena 20 vin. kg).
Koks, 10 kg na modre izkaznice. Sv. M. M. zgornja: št. 106—299 (ob. št. 11) 12. 3. ul. Rocol 730, (cena 22 vin. kg). — Kladin: št. 1—248 (ob. št. 20) 13. 3. ul. Farnetto 46, (cena 20 vin. kg).
Premog (fossile), 20 kg na modro izkaznico. Nova mitnica: št. 134—641 (ob. št. 30) 13. 3. ul. S. Francesco 2, (cena 1 K 46 vin. za 10 kg). — Barkovlje: št. 1—211 (ob. št. 12) in št. 1—211 (ob. št. 13) 12. 3. Barkovlje 234, (cena 1 K 66 vin. za 10 kg).

Umetniški večer.

Danes, v torek, ob 7 3/4 bo prvi umetniški večer, ki ga priredi »Mednarodno društvo tržaških in primorskih časnika« v gledališču »Politeama Rossetti«. Pri tem večeru bodo sodelovali: Alice Andrich-Florlo, Toinon Enenkel, Estela Kusmanič, Marija Polla, Cesare Barison, Anton Beber, Evzebij Carrellich in Carmelo Dangelj. Vstopnina: lože v prtiličju 40 K, I. reda 20 K, sedeži v prtiličju 5 K, stojišča v prtiličju 2 K, galorija 1 K. Vstopnice se prodajajo v inseratnem uradu lista »Lavoratore«, Piazzetta S. Giacomo 2,

v inseratnem uradu »Gazzette«, Passo S. Giovanni, v prodajalnici delavskih konsumnih zadrug pri Sv. Jakobu. V Narodnem domu pri g. Bičkovi se bodo dobivale danes do 3 popoldne vstopnice za orkestralne sedeže in stojišča. Mislimo, da našemu občinstvu ni treba še posebej priporočati, da naj se udeležijo umetniških večerov, ki jih prireja društvo tržaškega časnika v prid zakladu za časnikaške vdove in sirote. Soudleženo je tu tudi naše slovensko časnikaštvo, in mislimo, da je naše občinstvo vsaj kolikor toliko zahvale in priznanja dolžno nam za naše delo v korist javnosti!

Domače vesti.

Odbor za Krekovo proslavo. Odbor bo imel svojo sejo v sredo, 13. t. m., ob 4 popoldne v prostorih »Edinosti«.

Prijateljski sestanek, ki so ga priredili sodelovalci pri Krekovem slavlju sebi in svojim gostom v nedeljo zvečer v gledališki dvorani Narodnega doma, se je razvil v tako prirčno domačo zabavo, kakor je že nismo kmalu imeli v Trstu. Izpogovorilo je več udeležnikov, a pred vsemi se je predsednik odbora za Krekovo slavo, dr. Wilfan, zahvalil vsem sodelovalcem, ki so tako ali drugače dali na razpolago svoje moči za ostvareitev te proslave. Dr. Joža Lovrenčič je očrtal dr. Kreka kot delavca na našem kulturnem polju in vnetega podporjalca vsega našega kulturnega snovanja. Kapelan Čok je v smislu Krekovih idej, ki so proleže sedaj ves naš narod, pozvil na skupno delo za uresničenje teh idej, pri čemer naj bivši medsebojni bratromorni boj nadomestila medsebojna bratrska ljubezen. S krepkimi besedami je začrtal dr. Wilfan naš program, po katerem naj si osnujemo svojo jugoslovansko bodočnost, svojo jugoslovansko državo, najvišji in edini naš cilj. Ob prepevanju naših narodnih pesmi in himen je le prehitro prišel čas, ki nas je ločil. Bil je lep večer! Čast našemu narodnemu ženstvu, ki je prirčilo ta sestanek. — Posameznikov ki so sodelovali ne omenjamo tu, kakor jih tudi nismo omenjali v svojem poročilu o Krekovem slavlju samem, ker je naše mnenje, da je bilo sodelovanje vsakega posameznika njegova dolžnost in da je izpolnil to svojo dolžnost tem bolje, čim bolj je znal svoje delovanje usmeriti k skupnemu smotru Posameznik je tu popolnoma izginjal v prid skupnosti, naroda!

Brič pri namestniku. Odposlanstvo briskih občin, h kateremu so pripadali župni upravitelji v Kojškem, Sedej, tamonjni nadučitelj Urbančič, ter občinska gerenta v Steverjanu in Kojškem, Likar in Mušič, se je oglašila danes pri namestniku baronu Fries-Skeneju, da mu predložijo resolucije, ki so bile sprejete na zborovanju briskih občinskih predstavnikov in interesentov v stvari aprovizacije, obnove Brd in vzdrževalnine. Namestnik se je v svojem odgovoru spominal predvsem s toplimi besedami poštrevnosti in patriotičnega vedenja briskega prebivalstva v času sovražnega vdora ter je zagotavljal, da bodo on in vsi vladni organi poizkušali vse, da hitro in uspešno pomorejo prebivalstvu v sedanjih stiski. Žal pa so te težave ravno v prvem času obnovevne akcije, ko se mora takorekoč vse iznova ustvariti, zelo ogromne. Vendar pa so se na raznih poljih ustvarili predpogoji za skorajšnji, uspeh obetajočo izvedbo akcije, tako da bo prvi težki čas, kakor je upati, kmalu za nami. Namestnik se je potem razsežno razgovarjal s člani deputacije o vseh podobnostih izročene mu spomenice in je s svoje strani nadrobno pojasnil o ukrepih, ki jih je sklenilo namestništvo zlasti na polju aprovizacije, gospodarske obnove, rajsirjenja vzdrževalniških prispevkov ter v tej stvari iz centralnim uradom podanih predlogov. Končno je obljubil, da se bo v najkrajšem času sam na licu mesta osebno informiral o položaju v Brdih.

O Krekovi slavnosti piše »Lavoratore«: Včeraj se je vršila v gledališču »Politeama Rossetti« pred izbranim slovenskim občinstvom vspeha umetniška »matineja« v proslavo in pisca Kreka. Slovenski narod hoče na ta način počastiti spomin velikega apostola in pesnika svojega odrešenja in odrešenja vseh zatiranih. Krek, ki je bil krepak slovenski pisec, razsežno socialne nabrazbe in briljantem govornik, je vedno — četudi se ni boril v vrstah proletarijata — hrabro branil interese delavskega sloja. Njegovo dolgo, prosvetlilno parlamentarno delovanje, ki se je razvijalo izlasti na polju socialne zakonodaje — ki jo je posepeval z verno — je vzbujalo občudovanje tudi pri njegovih političnih nasprotnikih. Program, ki je obsejal različne kaj lepe zore in en uspeleje simbolizem prizor, se je izvajal z resnim in odličnim umetniškim smislom v vseh in tudi najmanjših podobnostih. Specijelno zbori so vzbujali splošno občudovanje zbog močnega in mogočnega skladu glasov, moških in ženskih... V teh pesmih, ki jih prevzema globok človečanski čut, je izražena vsa vidna bolelost slovenske duše... Z največjim občudovanjem moramo omeniti prevodje Mahkote, ki je znal s sigurno roko povzdigniti do zaželjene višine, in simbolični prizor slovenskega pesnika dra. Lovrenčiča — pravi literarni biser nežnih, fino izcezliranih verzov. Prizor so izvalali z veliko verno, verz so bili dobro deklarirani, z žarom ganjene duše. Velik efekt je imel ples vil, slovenskih rojenic, ki opajale svoje zemlje in nje bodočnosti. Izkratka: najuspelejša »matineja«, ki dela čast nje organizatorjem.

Postanec prof. Spinčić in dr. Lajnja sta stavila dne 7. marca t. l. do celokupnega ministristva vprašanje, je-li c. kr. vlada voljna odrediti: 1. da bo prebivalstvo Istre redno dobivalo najpotrebnejšo hrano, posebno moko in koruzo; 2. da se okraj ne bodo zapirali medsebojno z ozirom na promet s hrano; 3. da se bo seme (momentano sosebno koprojivo) pravočasno razdeljevalo med poljedelce. V podkrepitve vprašanja navajata točne podatke vsega, kar je dobila in mogla deliti aprovizacija v Kavstvu tekom leta 1918.

Rodoljuben zgled. V stanovanje tajnika šentvidske CM podružnice je prišel deček iz 3. razreda, Rudolf Jeranec, prinesel 10 kron in dejal: »Nate, gospod, sem prinesel pet goldinarjev za našo slovensko solo.« Bog te živi, mali Rudi. — In še eden. Pol ure kasneje je vstopila 7 1/2 letna deklica 2. razreda, Ljubimira Borlak in rekla: »Hvaljen Jezus! Prosim, sem prinesla za novo solo 5 kron; 2 kroni je dala mama, 3 krona pa jaz od svojega stipendija.« Koga ne bi ganili ti prizori? Otroci si trgajo od ust, da — darujejo! Tak rod ne propada.

Odbor šentvidske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda bo imel v petek dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer svojo sejo v navadnem prostoru. Vabijo se tudi neodborniki, ki bi hoteli dati kak nasvet.

Jugoslovanska deklaracija. Podpisovanje za jugoslovansko deklaracijo se definitivno zaključil s 15. t. m. katerega dne se oddajo podpisovalne pole. Ona, ki ni še napravila svoje narodne dolžnosti, naj se požuri, da njeno ime ne izostane iz imenika narodnega preporoda.

Kako izvršujejo Italijani v »odrešenih pokrajinah« justične čine! Prejeli smo: Jasno in različno luč na vedenje Italijanov v ozemljih, ki so jih zasedli in — po njihovem razumevanju — »odrešili«, meče način, kakor so izvrševali pravne čine med nesrečnimi prebivalci teh krajev. Ker nastopi opis razkriva tako nezasišane stvari, da bi mogli pri nepristranskih ljudeh vzbujati dvome, bodi resnica že v naprej doklepljena z navedbo, da so bila vsa dejstva sporočena na podlagi zapisnikov, ki so jih orožniki stražarji Julij Gejdos, Frau Korello in Leopold Leser sestavili v očevdici Stejanom Gabršekom, Andrejem Gregorčevićem, Franom Pitamicem in Melincem. — Dne 4. junija 1915. so Italijani vse moške prebivalce krajev Smast in Kamne, kolikor so jih mogli dojeti, zgnali skupaj, ker so jih obdolževali spijonaže, ter so jih spravili — okoli 66 po številu — v Idriško. Vzrok sumu spijonaže je bil — kakor se je pozneje izkazalo iz izpovedb prič — v tem, da so italijanski vojaki, ki so streljali na koki, na uvedeni preiskavi izpovedali, da je tiste strele oddalo civilno prebivalstvo proti njim. Že na potu v Idriško, tik pred vasjo Smast, so naenkrat 43-letnega Ivana Ruona, o katerem so Italijani vedeli, ker so ga poprej preiskali, da ima pri sebi okoli 3600 K, potegnili izmed nesrečnežev, ga postavili ob neko drevo in ga na ukaz nekega častnika kar ustrelili, na kar so krivce tistih 3600 kron kar odvzeeli. Ostale moške so odvedli potem dalje v Idriško, kamor so zgnali skupaj tudi moške iz vasi Kamno in Labra. Da se to ni izvršilo brez izdatnega števila bat in palicami in kopiti pušk, tega ne treba šele omenjati. Potem so po formalno izvršenem zaslišanju, ki je seveda ostalo brez uspeha, postavili vseh 66 moških na nekem travniku v dve vrsti in so vsakega desetega, ki ga je zadel žreb, vzeli iz vrste. Nesrečneže so postavili v eno vrsto in sta jih na ukaz navzočega častnika dva moža postreljala. Zastonj je bila njih opetovana prošnja, naj bi vendar uvedli natančno preiskavo in naj bi kaznovali krivce — če jih je sploh bilo med njimi — ne pa nje, ki so bili pripravljivi s prisego potrditi svojo nedolžnost. Italijani pa se niso menili za besede svojih žrtev. Druge, ki jim je žreb prizanesel, so ob ponovnih batinah in udarcih s kopiti zasramovali, opljuvali, tepli do krvavega in jih odvedli v Čedad, kjer so ostali 2 meseca, a od tam so jih Internirali posamezno v razne kraje Italije. Večim možem so Italijanski vojaki ob grožnjah odvzeli denarne zneske. Ta kratki, v zapisnikih zabeleženi opis od strani očevdincev, katerih imena so zdaj znana javnosti, ne potrebuje nikakega nadaljnega komentarja. »Vae victis«, ali, v tem slučaju: »Gorje bogom pokrajnam, v katerih nastopajo Italijani kot odrešeniki! Nu, dobro je, da ni več nobenih takih pokrajni!

Slovesna izročitev Izjav slovenskega ženstva za deklaracijo predsedniku Jugoslovanskega kluba se izvrši v nedeljo 24. t. m. in sicer ob 11. dopoldne v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani. Svečanosti bodo prisostvovali narodni voditelji. Ljubljanski slovensko ženstvo pripravila za to priložilo slično narodno manifestacijo in računati je predvsem na množično udeležbo poštrevovalnih nabiralk podpisov.

Premestitev uradov za obnovo v Gorico. Namestništveni oddelki za obnovo v Gorici in Gradščanske in sicer upravni, stavbnotehniški ter poljedelski in gozdarski oddelki, ki so se po namestnikovem ukazu premestili v Gorico, so pričeli svoje delovanje v Gorici 11. t. m.

Deputacija tržaških državnih uradnikov pri namestniku. Namestniku baronu Fries-Skeneju se je včeraj predstavila deputacija državnih namestencev v Trstu, da bi s ozirom na skrajno težavne življenjske razmere prošila za uveljavo pomožne akcije z dovoljitvijo enkratnih denarnih pomoči. Namestnik je obljubil, da izročeno mu spomenico (takol, najtopleje priporočeno, sporoči vladi. Pri tem je izražal prirčno priznanje poštrevovalnemu in plodonosnemu delovanju tržaških državnih uslužbenecv tekom vojnega časa ob kar najtežavnejših razmerah. Izjavil je, da bi ga posebno veselilo, če bi mogel pripomoči uresničenju upravljenih želja tržaških državnih namestencev glede zboljšanja njihovega materialnega položaja.

Poštna vest. Vse z 21. februarjem t. l. vpeljane omejitve pri sprejemanju poštnih zavrtikov so z današnjim dnem zopet razveljavljene.

Oddaja vina v Istri. C. kr. namestnik razlašča: Z namestništvemim razglasom, izdanim 20. novembra 1917, dež. zak. in naredb. št. 38, določeni rok, do katerega mora vsi vinski uradi za Istro prevzeti v smislu namestništvene naredbe, izdane 14. septembra 1917, dež. zak. in naredb. št. 32, v nakup mu ponujene količine vina, se podaljšuje do 31. majnika 1918.

Tobak za nosljanje. V sredo dne 13. t. m. zjutraj se da na prodaj tobak za nos v porcelan po 10 dkg in sicer v sledečih tobakarnah: ul. Ponte della Fabbra št. 1, ul. Madonna št. 1, ul. del Rivo št. 44, ul. Montorsino št. 5, ul. Giulia št. 34, ul. Boschetto št. 14, ul. Riborgo št. 20, ul. Lazzaretto vecchio št. 44, ul. Istituto št. 28, ul. S. Giacomo in monte št. 22. — Za nakup tega tobaka ni treba nikake »stobačne izkaznice«. — Za tobak se bo prodajal le odraslim in sicer dobi vsak le eno porcijo.

Ustanovni občni zbor podružnice »Ljubljana I.« zveze jugoslovanskih železnicev se bo vršil dne 19. marca letos ob 3. uri popoldne v restavracijskih prostorih »Narodnega doma« v Ljubljani. Jugoslovanski klub se udeležil po svojem zastopniku tega važnega zborovanja.

Zavod sv. Nikolaja bo imel odborovo sejo v sredo, 13. t. m., ob 1/2 pop. Izgubil je Anton Štolfa na nabrežinskem kolo-dvoru v nedeljo zvečer pri osebnem vlaku, ki vozi proti Trstu: dve državnoželezničarski legitimaciji s sliko (svojo in svoje žene), vojaško odpustnico, potno dovoljenje (prehodnico) za Barkovlje, poblastilo za hojo po železniški progi, oprostilno izkaznico glede vojaške službe ter 24 K v denarjih. Pošteni najditelji naj prinese ali dopišlje te stvari v naše uredništvo, ali pa lastniku, ki stane v ul. Carradori št. 15, II. nadstr., vrata 14.

Podpore »Ameffiancem«. Z ozirom na to, da iz raznih krajev našega juga prihajajo pritožbe, ker se rodbinam, katerih vzdrževalci so v Ameriki, ne izplačujejo zakonito določene podpore, je naslovil posl. Spinčić s tovariši na ministra za notranje stvari vprašanje, je-li voljen brez odloga odrediti, da se dotične podpore nakažejo brez vsakega zatezanja?

Tržaška kmetijska družba naznanja kmetovcem, da si je priskrbelo deteljo lucerno. Ker uspeva ta detelja na lahki, peščeni, suhi zemlji in gor kem podnebu in, ker ima ista po več metrov dolge, globoko v zemljo segajoče korenine, po katerih dobiva vlogo in hrano, ji suša ne škoduje. Lucerna je zelo rodovitna ter daje 3—4 košnje za leto. Razum tega ima Tržaška kmetijska družba tudi krmlino pesu in mešanico detelje s travo, kakor tudi razna druga semena. Kmetovalci, ki razmeravajo kupiti semena, naj se oglasijo v uradu Tržaške kmetijske družbe, v ulici Vienna 10. I.

Društvu »Jubilejska Samopomoš« je treba tekom 14 dni poslati letnino za 1918. In za 53. smrti slučaj nadučitelja-poročnika Janka Muhe, ki je žrtvoval svoje mlado življenje cesarju in domovini na hribu Sv. Gabrijela 11. sept. 1917. — Člani prejmo položnice z napisanimi zneski letnine, 53. smrtnega slučaja, upravnih stroškov in event. zaostankov.

DAROVI.

— Za šentvidsko solo je podarila g. Pavla Meršnik iz sv. Ivana 3 K, deček Rudolf Jeranec 10 K, deklica Ljubimira Borlak 3 K, gospa Borlak 2 K. Denar hrani tajnik.

— Benjamin Zerjal in vesela družba Jugoslovancem, zbrana v Bollinacu, 10. t. m., darujejo K 50 za moško CMD. Denar hrani prava.

— Vekoslav Volčič daruje, ker se ni mogel udeležiti Krekove slavnosti, 4 K za Krekov spomenik.

— Za Krekov spomenik je darovala družina Urbančič-Gruntar 50 kron.

Anton Kocjančič
c. kr. stražar v pokoju

Je danes, po dolgi in mučni boleznij, v starosti 77 let, mi no v Gospodu preminul. Za njegov brat in sestra (odsotna) naznanjata vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem to žalostno vest. Pogreb dragega pokojnika se bo vršil danes, torek 12. t. m., ob 4 popoldne iz hiše žalosti ulica Giuliani št. 40. TRST, 11. marca 1918. Novo pogrebno podjetje Corso 47.

MALI OGLASI.

- Urbovice** za vezati višnje trte se dobijo v ul. S. Anas astio 9, Kuzovič, 1918
- Iščem** učitelja za slovensko uč. Čujeno ponudbo pod »Fellenberg« v nemškem ali ital. j-nem jeziku na Ins. odd. Ed. nosti. 1906
- Izgubila** se je v nedeljo v gledališču Politeama Rossetti železniška legitimacija pod naslovom Marija Benčar. Pošteni najditelj naj prinese proti primeru nagradni Ins. odd. Ed. nosti. 1915
- Sprejmejo** se takoj dve ženski za obdelovanje zeml. 4 a Dobite hrano in stanovanje. Naslov: Lavitnik, pošta Miramar. 1916
- Sudna drevesa** — hrške cepilne nakutno, drešje izbra e vrste prodaja Josip Štrekelj v Forna (Goriško) 3149
- Vinske** sode kupujem v vsaki množini. Plačam po najvišjih današnjih cenah. Zudešič, Opčine št. 454. 1877
- Vreče** vsake vrste kupuje Babiš Franc, Molino grande 20. 1893
- Slovenski** vojak se šeli seznaniti z gospod. dično v svrhu čenja italijansčine in plesa proti primeremu plačju. Ponudbe poi. Vojak 383 na Ins. odd. Ed. nosti. 1917
- Fotograf** Anton Jerič poenje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10-40

Iščem OSKRBNIKA
(po možnosti oženjenega)
za malo posestvo v bližini Trsta (Žavlje)
Ugodni pogoji.
Ponudbe pod: I. G. na Ins. oddelek Edinosti.

Češko Budjevička Restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Vino belo
in črno, Opol prve vrste, za krčmarje tudi izven
Trsta prodaja FRANC APOLLONIO
Trst, ulica Amalia št. 10.

JADRANSKA BANKA
Trst, Via Cassa di Risparmio 3
(Lastne poslojaje)
Kapital in rezerva K 13.200.000.—
FILLJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opuzina, Split, Šibenik, Zadar.
VLOGE NA KNJIZIC
3 1/2 %
od dneva vloge do dneva vadga. Rental davak plačuje banka svojega. Obustavljajo vlog na tekočem in žiro račun po dogovoru. Akreditivčki in nakazila na vsa ta in inozemska tržišča
KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioriteta določila, srečke, valuta devize, promese itd. Daje PREDUJME na vrednostne papirje in bazo letne v javnih skladiščih. SAFE DEPOSIT PROMISE. — Prod. ja srečk razredne loterije Zavarovanje vsakotvornih papirjev proti krnji izgubi, revizija zbranja sruča i. t. d. BRESPISANO. Stavbni kredit, reuhoours kredit, Borca narocila. — Inkaso.
MENJALNICA. — ESKOMT MENTO
Telefoni: 1463, 1793 in 2070.
Uradne ure: od 9 do 1 popoldne
Bzojavil: JADRANSKA.

ZAMENJAM
tri vagona trdih drv za munifikaturno blago, sladkor in špirt.
Ponudbe: Ljubljana poštni predal 151.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
v Trstu, ulica Poste vecchite 12 vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez bolečin. — Plombiranje.
— UMETNI ZOBJE —

Kabaret-Variete MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Gdprt od 8 1/2 zvečer naprej
— Ustopnina K 2 —

GAMBRINUS
vsaki večer ob 9 1/2
velika varietetna predstava.
— Vstopnina K 1 —

KONJAK
destiliran iz vina lastnega pridelka, Pri oslabeledosti od starosti in želodčnih težkočah je iz vina destiliran star konjak že stoletja znano preizkušeno okrepilo. 12 let starega z 4 politrskih steklenicah pošlem franko za K. 80, mialsega 3 letnega, čudovito bolečine tolažeče vdravalno sredstvo zoper trganje v udih, 4 politrške steklenice K 60. — Vino od 56 litrov naprej. — Bež rizing K 4.80 in rdeči burgunder K 5.20.
BENEDIKT HERTL, veleposetnik
graščina Golice pri Konjicah, Stajersko.
Zlatarnica G. Pino
v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zercowitz & Figlio.
Velika izbora srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.
Cene zmerne. Cene zmerne.